

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
I. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt
10—12 óra között,
és Bolonya, niester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután találhatók.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérmentesen 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lípót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

86. szám.

Brassó, Csütörtök, július 29-én.

II. évfolyam 1886.

Fogyasztunk honi ipart.

Lejárt az ideje annak, hogy Magyarország agrár állam legyen. Ha államunkat erőben s vagyonban fentartani akarjuk, mindenekelőtt rationális gazdaságot kell üztünk s másodszor ipart kell teremtenünk, hazánkat mielőbb tekintélyes iparállamává emelni.

Soha ezt el nem érijük, míg közönségünkben megvan az a — hogy ne mondjuk — hőbort, csak azt szeretni, a mi idegen. Soha sem érijük ezt el, ha a társadalom nem veszi kezébe az ügyet s maga részéről hathatósan nem támogatja a kormány jóakarátát. A kormány tehet sokat, az igaz; de nem mindent. Adhat kedvezményeket, nyújthat segélyt a termelőnek; de többet nem tehet. A ki legtöbbet, mindent tehet: az a társadalom.

Tekintsünk végig az újabb kor kulturális fejlődésén. Mit kell tapasztalnunk itt? Azt, hogy a mi valóban nagyszerű alkotás csak történt, egytől-egyig a társadalom vívmánya. — Tekintsük különösen hazánkat. Oly lelkes társadalmunk nincs a kontinensen egyetlen államnak sem, mint nekünk. A mi közönségünkben megvan a lángoló hazaszeretet, a mely őt jellemzi. Ez az, a miben a társadalom hatalma nyilvánul. Ezt a lelkesedést használjuk fel minden nagyobb mozgalomnál, ezt kell felhasználnunk iparunk emelésére is. Míg az oláh tunya, a szász nehézkes, addig a magyar könnyű véré, lelkes.

A ki szereti hazáját, törekedni is fog annak iparát emelni. A ki pedig ezt megtette, az hozzájárult hazája vagyoni emelkedéséhez.

Soha a társadalom szükségét iparunk biztosítására nézve, úgy nem éreztük, mint ez idő szerint, midőn a romániai vámháború oly érzékenyen sújtotta szűkebb hazarészünk iparát. — El vagyunk vágva eddigi piacunktól, tespedésre vagyunk ítélve; pusztulunk, veszünk. Pedig hát ezen lehetne segíteni, csak akarni kell; s népünkben az akarat megvan. Hazánk évenként 50 millió forint áru textil-ipart importál; ez csak egy iparcikk után. Hát ha ez az ötven millió forint itthon maradna! Pedig maradhatna. Iparunk bár kicsi, de biztos alapokon fekvő s versenyképes. Egyes iparágakban már is tulszárnyaljuk a külföldi versenyt. — De mi haszna ennek, ha nincs fogyasztó közönségünk? Ezért nem emelkedhetik ipar-

runk, ezért nem versenyezhetünk egyes iparágakban a külföldi, nagy fogyasztó-közönséggel bíró termelőkkel.

Ki az oka ennek? A termelő-e? — Nem egészen. A főokozói mi magunk, mi fogyasztók vagyunk. Miért nem kérdezzük a szabónál: van-e hazai posztója? a kalaposnál: van-e honi kalapja? a cipőraktárban: van-e itteni cipője? stb. Okozója a fogyasztást közvetítő kereskedő, mert a vevőnek nem kínálja a hazai termékeket.

Ezen segíteni, változtatni kell. Magyarországnak oly óriási fogyasztó közönsége van, hogy ha annak csak ötvenedrésze fedezi szükségleteit Erdélyből, nem vagyunk képesek eleget termelni. — Már pedig ezt kötelessége a társadalomnak megtenni. A mit honi termékekből fedezhetünk, azt ne vegyük máshonnan. Ha ezt megteszszük, emelkedni fog iparunk, az árak tetemesen fognak csökkenni. Ez a hazafiság semmi áldozattal nem jár, csak egy kis jóakarat kell hozzá.

Van egy mód — nagyon könnyű — ennek keresztülvitelére: alakítsunk honi iparczikkeket fogyasztó egyesületeket! Ez a legegyszerűbb s legbiztosabb. A ki ez egyesületek tagja, annak semmi más kötelessége nincs, mint hogy becsületével kötelezi magát, hogy minden szükségletét, melyet innen beszerezhet, innen is fedez.

Kezdjük Brassón. Alakítsunk itt oly egyesületet, melynek tagjai kötelezzék magukat minden szükségletüket Brassóból, itteni gyártmányokból fedezni — természetesen a mennyiben az illető cikk itt készül. E város 30 ezer lakója között csak lehet tizezer olyanra számítani, kik ezen intézménybe vonhatók. Minő hatalmas lendületet adna iparunknak, ha tizezer ember egyszerre minden szükségletét innen fedezné!

Ez a módja a segélynek egyszerű, könnyű s még áldozatot sem követel.

Fogjunk kezét mindnyájan, kik itt vagyunk; kezdjük hozzá. Ha ez megtörténik, akkor nincs veszélytetve semmi, — persze, ha kiterjeszthetjük ezen mozgalmat az anyaországra is. Mi hiszszük, hogy nagyon könnyen lehet megtenni ezt is; csak az alkalmas férfiakat kell megtalálni, kik kezökbe vegyék a hazafias ügyet.

Kezdjük Brassóban! Mi érezzük leginkább a szükségét. Vegyék kezökbe ezt az intéző körök; a többi magától jó. Mozgassunk meg ez ügyben mindent s beteljesül rajtunk is a közmondás: „segíts magadon és isten is megsegít!”

Legyen jelszavunk: alakítsunk honi ipart fogyasztó szövetkezeteket!

A közös hadügyminiszter — a mint a „Bud. Corr.” értesül, — elhatározta, hogy eltérőleg az eddigi, évek hosszú során át követett eljárástól, ezután az ő felsége és a meghívott külföldi tisztek jelenlétében megtartandó őszi nagy hadgyakorlatokra újságírással hivataloszerűen foglalkozó újságíró többé nem fog bocsáttatni, illetve a hadgyakorlat fővezénylete mellé többé újságíró nem fog beosztatni, úgy hogy sem a magyar, sem az osztrák sajtó nem lesz többé úgy, mint eddig volt, a hadgyakorlat fővezénylete mellé autorizált újságíró által képviselve. A hadgyakorlatok lefolyásáról szóló tudósításokkal egy, a hadügyminiszter által e célra már kirendelt s kizárólag katonákból álló sajtóiroda fog megbízatni. Annak idején, háboru esetében szintén ez az iroda lesz hivatva, hogy az egész sajtót hadi tudósításokkal ellássa. Ezen új intézkedésekre, mint a „Bud. Corr.” hallja, nem valami különös ok szolgáltatott alapot.

A kissingeri találkozásról egy német lap a következőket írja:

Kálnoky gróf osztrák-magyar külügyminiszter, Aehrenthal osztályfőnök kíséretében, e hó 22-én reggel érkezett Kissingenbe és azonnal Bismarck herceg látogatására sietett. A két diplomata a birodalmi kancellár lakosztályában kezdte meg tanácskozásait. Kétségtelen, hogy a magas politikának igen fontos és komoly ügyeiről van szó és azért e találkozásnak úgy itt, mint Németországban nagy jelentőséget tulajdonítanak. Hogy a diplomaták mily kérdések fölött fognak tanácskozni, az természetesen nem jut nyilvánosságra, de ki lehet találni.

Az osztrák-magyar és német szövetség, mely évek óta oly előnyösnek bizonyult mindkét államra és lényegesen hozzájárult az európai béke fentartásához, legalább a mi az írásbeli megállapodásokat illeti, vége felé közeledik és így természetes, hogy megújítását illetőleg beható tanácskozások folynak, annyiival is inkább, mivel a keleti kérdést illető politikai konstellációk is lényegesen megváltoztak. Sikertült ugyan a török-görög háborút megakadályozni, de e helyett más és sokkal veszélyesebb gyújtóanyag támadt.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A szegénység átka.

— Regény. —

Írta: **Brankovics György.**

(Folytatás.)

(8)

E pillanatban lódobogás és kocsizörgés hallatszott az utcáról; a legények felugráltak, de mielőtt az ajtóhoz érhetek volna, egy aranyhajú, pálmatermetű uri hölgy lépett be, egy körülbelül huszonnégy éves barna fiatal ember karján a csárdába.

A csárdás lekapta hálósapkáját s hajlongva kérdezte:

— Mivel szolgálha . . .

Nem folytathatta tovább, mert a karikás legények megragadták, a földre teperték, a száját be- s a kezét, lábait összekötötték és az üres kancsók mellé, az asztalra helyezték.

— Siessünk, Ferencz! — szóla a remegő nő oldalán, a karikástalan legénynek a fiatal ember; — üldözőink nyomunkban vannak, nincs veszteni való időnk.

— Fiuk, ott a csárdás lakoszobája! — szóla egy baloldali ajtóra mutatva a Ferencznek nevezett.

És a fiuk szép csendesen odasiettek a megjelölt ajtóhoz, megnyomták a kilincset, de bizony hiába, az ajtó be volt zárva.

— Ki kell feszíteni. — sugta Ferencz a legényeknek.

A három legény elővette fókását s mintha teljes életükben csak ajtókat feszegettek volna, oly csendesen és oly ügyesen ékelték be a zár közepén, a zár alatt és felett különben csak verekedéseknél használt fegyverüket.

Egy hatalmas feszítés, és az ajtó recsegve tárult fel előttük.

— Jézus, Mária szent József! — kiáltá, álmából felriadva s az ivóból besugárzó fényből az idegen arcokat megpillantva, a csárdásné.

— Meg ne mozduljon! — hangzott az egyik legény parancsszava — és ne féljen, — folytatá szelidebb hangon, — nem lesz semmi bántódása; csak ezt a fiúcskát itt ebben a bölcseben adjuk oda annak, a kié. . .

E szavaknál a másik két legény felkapta a bölcset, kivitte az ivóba és az aranyhajú hölgy elé helyezte.

— Gyermekem! édes gyermekem! — zokogá a hölgy, a bölcse borulva s a síró gyermeket csókjaival árasztva el.

— Kedves Saroltám! — mondá, a hölgy vállát gyöngéden megérintve a fiatal ember — ne időzzünk. Ferencz, emeld ki párnástól a gyermeket a bölcseből s hozd a kocsiba.

Ferencz azonban nem hajthatá végre a parancsot, mert e perczen a csárda nyitott ajtajában hat osztrák rendőr kíséretében, megjelent Ösdy gróf s a fiatal emberre mutatva, harsány hangon kiáltá:

— Az itt Zólyomi Sándor! fogják el!

A rendőrök megmozdultak, de Zólyomi Sándor néhány lépést tön előre, kirántotta pisztolyát, a rendőrökre szegezte s határozott hangon mondá:

— A ki rám meri tenni kezét, meghal! Itt nincs büntényről szó; én csak gyermekemet és gyermekem anyját veszem birtokomba!

— Végezzék kötelességüket! — parancsolá Ösdy gróf a rendőröknek. — Az ígért jutalmat megduplázom!

— Elvégezzük mi jutalom nélkül is! — kiáltá a karikás legények egyike, s e pillanatban három lövés dördül el s három osztrák rendőr feküdt a földön.

A megtámadott rendőrök szintén elővették fegyvereiket s a lövéseket viszonzva, csakhamar valóságos harc fejlődött ki az ivóban.

Sarolta az első lövések eldördültekora oda rohant Sándorhoz, hogy saját testével fedezze gyermeke atyját; de Sándor csakhamar inogni kezdett, a homlokához kapott és összerogyott.

— Nagy ég! — sikolta Sarolta és ájultan Sándorra esett.

Zólyomi Sándor eleste után már csakhamar megszűnt a harc is, s midőn a puskapor füstje el-

Megyei ügyek.

Brassó megye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése

— július hó 29-én.

Brassó megye törvényhatósági bizottsága tegnap rendkívüli közgyűlést tartott. Gróf Bethlen András főispán küldöttség által meghivatván a gyűlésbe, beléptekor zajos éljenzéssel fogadtattott. Elfoglalván elnöki székét, ő méltósága megnyitotta az ülést, utalva az új törvényhatósági törvény nagy fontosságára.

Az éljenzéssel fogadott megnyitó után Tompa Sándor főjegyző előterjeszté a belügyminiszter leiratát a közigazgatási reform tárgyában hozott XXI. t. cz. életbeléptetéséről.

A miniszteri leiratban foglalt egyes pontokra nézve a gyűlés következő határozatokat hozta: A megyei szabályrendeletek s így a törvényhatósági szervezési szabályzat is épen átdolgozás, illetőleg a megfelelő törvények, miniszteri rendeletek és közgyűlési határozatok szerinti kiigazítás alatt áll; nem véli a törvényhatósági közgyűlés fennforgó szükségét annak, hogy a belügyminiszteri rendeletben jelzett, különféle intézkedéseknek külön-külön szabályrendeletek útján szereztessek érvény, sőt gyakorlatibb és célszerűbbnek tartja, ha az egyes intézkedéseknek megfelelően az életben lévő törvényhatósági szervezeti szabály vonatkozó pontjai kiigazittatnak. Nevezetesen: a) tartatik évenként két rendes közgyűlés: tavasszal május 15-ig s ősszel október 15-ig; — b) a főispán, az alispán s főjegyző egyidejű távollétében a közgyűlésen az árvaszéki elnök elnököl; — c) a főispánnak az elnöközésben akadályoztatása esetében (1886. XXI. t. cz. 48. §.) helyettese az alispán, esetleg törvényszerinti helyettese a főjegyző; előadók a megyei jegyzők és szakközegek; az állandó választmány saját kebeléből két alelnököt választ, kik a szakosztályokban s a t. czikk 48. §.-ában körülírt akadályoztatása esetében a főispán-, alispánnak s főjegyzőnek az áll. vál. üléseiben elnökölnek. Megyei tisztviselők az áll. vál. alelnökeivé nem választhatók. A jelenleg az áll. választmányban lévő megyei s községi tisztviselők helyébe újak választattak s. p. kiestek: Dr. Fabriczius József, Brassó város főorvosa; Zaminer Ede, Brassó város főerdésze; Boltres Péter keresztényfalvi bíró; Bolesch Károly feketehalmi jegyző; Reimesch Ferencz rozsnyói jegyző, Horváth Péter szász-hermányi jegyző s ifj. Türk János ugyanottani bíró. Ezek helyébe közfelkiáltással megválasztattak: Ridély Frigyes, Hubbes János, Immrich János, Meschendörfer József, Sindel Ferencz, Klein János és Nagy István.

d) A hallgatóságot az elnök saját belátása szerint egyes kényesebb, különösen a közszemérmet sértő, vagy személyes ügy tárgyalása idejére, vagy a hallgatóság zavaró magatartása esetében időlegesen, vagy az egész ülés tartamára az ülésteremből eltávolíthatja, mit a többség óhajára is köteles eszközölni.

e) Ha a törvényhatóság tisztviselője, kezelő- és segédszemélyzet valamely tagja betegség vagy szellemi fogyatkozás folytán az arra illetékes hatóság által fizetése és járulékainak élvezete mellett engedélyezett egy évig terjedhető szabadságidő leteltével sem nyerte vissza munkaképességét, ha az illetőnek nyugdíjhoz igénye van, a nyugdíjszabályzat szerint történjék intézkedés; ha pedig nincs, a megyei tartalékalapból egy évi fizetésének megfelelő végkielégítésben részesíttetik,

oszlott, nagyon szomorú látvány tárult fel az életben maradottak szemei előtt.

Az ajtónál négy rendőr feküdt halva; az ivó jobb oldalán két karakás legény fetrengett véreben; a kifeszített ajtó küszöbén a csárdásné kuczorgott pongyolában és önkívületes állapotban; az asztal alatt a csárdás nyögött, a ki az első lövések alkalmával, mit sem törődve kancsóival, szépen legördítette magát; s közepén Zólyomi Sándor hideg teste terült el közvetlenül a bölcse előtt.

— Szegény gyermek! Ezt nem akartam — mondá Ósdy gróf, Saroltához lehajolva, hogy felemelje.

De nem emelte fel, mert szemei a bölcson akadtak meg, s a bölcse... üres volt.

— A gyermeket elvitték! — kiálta Ósdy gróf. — Gyorsan utánok!

— Gróf ur! — jelenté kívülről az életben maradt rendőrök egyike, — vadásza, a ki lovainkat tartotta, halva fekszik odakint, lovainkat is elvitték s a kocsit is elment.

Ósdy gróffal egyet fordult a világ, s az ivóasztal melletti padra tántorgott.

(Folytatása következik.)

s állomása a legközelebbi általános tisztújításig csak törvényszerű helyettesítés útján töltetik be, fennhagyatván részére a jog, felgyógyulása esetében ez időközben állomását ismételve elfoglalhatni, magától értetvén, hogy ha állomását oly időben foglalhatja el, mely időre már végkielégítésben részesített, az esedékes összeget a törvényhatóság tartalékalapjának visszafizetni köteles.

Ezt követőleg megállapított egy szabályrendelet a közigazgatási tisztviselők, a segéd- s kezelőszemélyzet tagjai elleni fegyelmi eljárásról, illetve hogy hivatali lemondás esetében ennek végleges elfogadásáig a választott tisztviselővel szemben mily eljárás követhet, továbbá a megjeleni, vagy vallomást tenni vonatkozó tanuk ellenében a kényszerítő rendszabályok alkalmazása és a tanuk meghiteltetése esetében követhető eljárás tárgyában.

A szabályrendelet 6 pontból áll s kimondja, hogy hivatalról való lemondás mindég írásban történendő; e fölött a közgyűlés, sürgős esetekben az alispán határoz, ki azonban határozatát 24 óra alatt bejelenteni tartozik a főispánnak.

Több tárgy nem lévén, elnöklő főispán felosztalta az ülést s a tagok lelkes éljenzése közben eltávozik a gyülesteremből.

Román lapszemle.

Mit akar a „Tribuna“ most, miután a Romániával való kockettirozással megütötte lába szarát? Vissza akarja állítani az egységes monarchiát, mint 1867. előtt volt néhány évig. Mi lehetett az atyáfi, hogy egyszerre sarkon fordult és megfedkezett régi szerelméről, melyet a német szóbeszéd szerint a rozsdá nem fog; a franczi aszerint pedig mindig visszatér ahhoz a szerelmes.

Hallja, olvassa, hogy a magyar ellenzéki pártok a magyar hadsereg érdekében mozgalmat akarnak indítani s talán már teszik is. Hát ő is tesz most már valamit. Elégyszer meg akart ő békélni a magyarokkal husz év óta, — pedig csak három éves, még csak óvodába való a lelke, — de a magyarok nem akartak. Itt aztán eldandolhatja a „Tribuna“ is: „Megölelém, de ő nem akarja.“

Már most aztán mi lesz, hogy lesz? Veszi a lapját és ajánlja magát tótnak, szerbnek, ruthennek, szóval: mindazoknak, a kik a monarchia egységes kormányformáját helyre akarják állítani. Magyarban, németben csalódott, most bucsuzik az ő szomszédjaitól és megyen a szláv fajokhoz s azokkal szövetkezik, sőt akár kivel, a ki a Gesamt-Monarchiát a dualizmus romjain helyre akarja állítani.

Száz szónak is egy a vége, a „Tribuna“ elhagyta a magyart, a németet s elment szlávnak vagy s ez jellemző: akár minek; mert ha a magyaroknak magyar hadsereg kell: akkor a Tribunának Gesamt-Monarchia kell.

Kalands, hóbertos politika ez, épen mint odaát a Bretiano ellenzéke. Látna, hogy népgyűlésekkel, hírlapi tüzeléssel nem verhetik le a kormánypártot, kapják magokat s erősebb argumentumot: forgópisztolyt rántanak elő. Ez aztán jó, de csak úgy, ha csomág (bunkóshot) is van mellette. Van az is. Rimnik-Vulcsán, tehát Szeben szomszédságában elkezdtek az ellenfélre fényes nappal tüzelni. A hősök ötven voltak s az áldozat egy szegény falusi tanító (dászkel), ki történetesen ő is bemélt a városba, hogy az urak dolgából valamit ő is lásson. Meglátta a halálát, mert két golyó repült a fejébe, a bot-ütéseket nem szokás megszámitni.

Eleget mondotta az ellenzéknek a kormány egyik lapja, hogy ügyeljenek magukra, mert lejtőhöz érkeztek és a veszély kikerülhetetlen. Mit is csináljon ilyen kutya-melegben az ellenzék, még ha a szabad Romániából való is. Most már következik a domnu procuror — államügyész szerepe, azaz hogy már elcsipette a gyilkosokat, kik a „Telegraphula“ értesítése szerint nem érnek egy fiúfiriket — régi ezüst három krajczárost. Az egyik gyilkos: hivatalnok volt Bukarestben, de elűzték, mert botrányt csinált. Ezt Davidescu Haralambienak hívják; Bukarestben komisszár volt s ez ott nem utolsó állás, és ma? Ma egyáltalán értéktelen ember, úgy írja a kormány lapja. A másik revolveres: Zugravescu, volt tiszt a hadseregben; Apostolescu: esztergályos; Szloenescu: volt dohányosztó, és Bonciu: ügyvédcseske — advocatzel. Hát még ilyen csudabogár is van a világon? A mint a t. olvasó látja itt ugyancsak szerepelnek az escuesco végzelek.

Olyan izgatás mellett, milyent Romániában az ellenzéki sajtó csap, Isten csudája, hogy még csak egy szegény daszkel az áldozat. Egyik ellenzéki lap közelebb pl. magát a királyt azzal támadta meg, hogy

mélyesen megnyitni az oláhországi új fürdőket, melyek ma még inkább a papirosokon vannak. Kerüljenek csak egyszer kormányra a fejérek s legyen Kogalniceanu belügyminiszter, majd rendet csinál ő a sajtó terén. —

„Most a botrányüző és üzleti irányu lapok alá, sülyesztették a román sajtó misszióját.“ „Némelyeket olyan csokojacsokák alapítottak, kik a középiskolából kerültek ki s lettek Domnule Redactor-ok; más lapokat olyan idegen kalandorok alapítottak, kik hazájukban el voltak ítélve.“ Hogy mennyi jut ebből a komplementből azon erdélyrészi elégületlen román fiuknak, kik idehaza középiskolát sem végezve, odaát lapszerkesztők lesznek, ezt ne keressük.

Hát ide haza Brassóvuban semmi feljegyezni való sincsen? Oh van, már hogyan ne volna! A „Gazeta“ haragszik a „Kolozsvári Közlöny“-re, hogy ez miért nem dicséri azokat a székeleyeket, a kik most bomolnak Oláhországért. Élni kell s még nemcsak ezután, hanem ma is élni kell a szegény embernek. Így kardoskodik a „Gazeta“, mintha a földkerekségén csak Oláhországban lehetne megélni. Eltelt ott is a János pap országa. Másfépen nem szaladnának a moldovai zsidók Amerikába. Igaz, hogy a román lapok e zsidó-vándorlásnak szerfelett örvendenek: de egyet felednek és ez az, hogy nem vándorolnának ki azok a lengyelzsidók Moldvából, ha ott meg lehetne élni. Nem a drága utlevél miatt nem jönnek fürdőinkre is annyian, mint ennek előtte. A vámháború csak ürügy a pénzhány eltakarására. A ki teheti, ma is átjö; de megszapordtak ott is azok, a kik bizony nagyon szeretnék, mint ennek előtte tették, Tusnádon, Borszákon hűsölni; de ma nem telik, vagy románosan szólva: „nem adja a kezök.“

Czenkalji.

Az erdélyi ág. h. ev. magy. gyámintézet kérése a hit- és fajrokonokhoz.

Kedves testvéreink!

Erdély bércei között, tömegesebben a keleti határszélen él egy nép, melynek neve: csángó-magyar s vallása legnagyobb részt ág. evangelikus.

Kevesen ismerik a magyar nép ezen ágazatát, pedig épen nem méltatlan a figyelemre. Foglalkozása földművelés, tűzifa-fuvarozás, szolgálat, apró kereskedés és fazékgyártás. (B. Ujfalu.) Egy-két árnyoldal mellett népünk sok dicséretes tulajdonsággal bír. Takarékos. (A legkritikább magyar erény.) Nehezen keresi a garast, de még nehezebben adja ki. Van ugyan jó kőháza és csüre, de talán ezt is felesleges fényezésnek tartaná, ha oly gyakoriak nem volnának a tüzesetek e tájon. Különbben mert vágya, igénye kevés, igen kevéssel beéri. A takarékoság mellett egyszerű is, úgy életmódjában, mint ruházatában. A költséges konyhát nem ismeri. Öltöző ruhát keveset tart, van egy hétköznapija és egy vasárnapija és ha mégannyi öltözője volna, ugyanazon anyagból való, ugyanazon színű és formájú. Nem hiányzik nála a szorgalom és a munkában való kitartás sem. Apraja-nagyja, férfi és fehérség képes a legnehezebb munkát folytatni. Az időjárás viszontagságaiban bámulatosan megedzett, ép, erős és szapora nemzedék.

De nem csak testi fejlődésre, lelki tulajdonságaira nézve is kiállja a versenyt a csángó, akármiely magyar népfajjal. Felfogása talán nem oly élénk, emlékezete talán nem oly gyors, mint az alföldi, de szorgalma kétségteljesen nagyobb és gondolkodásának mélysége több. Első tekintetre bizonyos bátortalanosság jellemzi a csángó embert; de ingerelve, bántalmazva, vakmerőségének nem egy bizonyosságát adja. És mindezek felett kitűnik a magyar protestáns népek között istenfélalma és vallásossága által. — Ennyi nemes tulajdonság mellett árnyoldala elenyésző kevés.

Jelleménél még figyelemre méltóbb helyzete egyfelől Brassó városával, másfelől az ág. ev. szász egyházkerülettel szemben.

Az erdélyi fejedelmek pazarlása és élnélkültsége ez előtt néhány száz évvel e szegény népet Brassó városának földesuri hatalma alá juttatta. Szégyenletes és veszedelmes iga volt ez mind politikai, mind egyházi tekintetben. A provizorok és inspektorok a falvakon, a nemes tanács a városban zsarolta a szegény népet. Rettegettebb ur a városi poroszlonál (hajdu) nem volt a határon. A városi tanács tett bíró és jegyzőt a falvak élire s korcsmát építtetett, az előbb szabad erdőket eltulajdonította. Hermány, Prázmár, Szent-Péter és más szász községek javára a falusi határok megállapításakor a népet egészen koldussá tette, szántóföldjeikből annyira kitorzta, hogy ma a szász községek határai órákig tartó hosszúságban közvetlen a magyar falvakig nyúlnak. A tatrangi, pütkereci, zajzoni, bácsfalvi, türkös szegény csángó a kapujából szász határra lép.

De ki megváltotta a földesur, talán kegyelmes atya

H I R D E T M É N Y E K.

4620.—1886.

Hirdetmény.

(328) 3—3

A Trieszt és Fiume városokban fellépett ázsiai kolera által hazánkat nem csekélybe veendő veszélyek fenyegetik. Ennélfogva kötelességének tartja a városi kapitányság, hogy ezen betegség városunkban való fellépésének meggátolása céljából a következő egészség-rendőri gátló és óvó intézkedéseket elrendelje.

I.

Minden szállodák-, vendégfogadók- és kocsimákban a pöczegödrök alapos tisztítása eszközözendő; azoknak kiürítése előtt pedig azok az illető háztulajdonos vagy házgondnok által egy 20 liter víz, 1 kg. vaskalicz és 1 kg. szénnyel savból álló vegyítéssel fertőtlenítenendők; kisebb helyiségekben és magánházakban a fertőtlenítés a fennirt vegyítésnek megfelelő kisebb mennyisége által eszközözendő.

A keresztül nem vitt fertőtlenítés a pöczegödrök tisztítási vállalkozója által minden egyes esetben bejelentendő az alólírt kapitányságnak. — Konyhahulladék és másféle piszok vendéglőkben, valamint magánházakban halmozata, a mely a levegő megromlására szolgál, szigorúan meg van tiltva.

A szállodák-, vendégfogadók- és kocsimákban pöczegödröknek kiürítése legalább minden 4—6 hét alatt fogatosítandó. Általában arról is kell gondoskodni, hogy minden nyilvános hely, piac, utca, csatorna (patak), valamint minden nyilvános épületnek és magánháznak árnyékszéke legtisztábbban tartassék.

Azon udvarokban, melyekben a húgy csöbrökben meggyűjtetik, félméternyi távolságra gázszaga felhíntendő a csöbrök körül; a csöbrök pedig minden második napon kiürítendő, ellenkezőleg ezen rendelkezésnek áthágása szigorúan meg fog büntettni.

II.

Brassóban megjelenő minden utazó, akár vendégfogadóba, akár magánházba szálljon be, épsége felett figyelemmel kísérendő és netalán megbetegedése az alólírt kapitányságnál azonnal bejelentendő.

III.

Csak édelhető élelmi szerek és italok eladása van megengedve; éretlen gyümölcs, rothadásnak nyomait mutató főzelék eladása szigorúan meg van tiltva.

Fennebbi intézkedések szigorú keresztülvitele céljából városunk minden lakosa ezennel komolyan felszólítatik, városunk közönségének közérdekében a fennebbi rendelkezéseknek minden áthágását az alólírt hatóság tudtára hozni.

Kelt Brassóban, 1886. évi július hó 19-én.

A városkapitányság.

Szám 6450.—1886.

Brassó megye alispánjától.

15824.—1886. szám. Magyar kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Brassó megyében egy közigazgatási gyakornoki állomásra évi 300 forint fizetés és 60 forint lakpénz mellett ezennel pályázat iratlik ki, s felhívatnak pályázni óhajtok, az 1883. évi I. törv.-cikk által megkivánt minősítésről bizonyítvánnyal felszerelt folyamódásukat hozzam augusztus hó 15-éig beadni.

Brassó, 1886. évi július 26-án.

Roll Gyula,

kir. tanácsos alispán.

(337) 1—1

Szám 1279.—1886. telkkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Kauntz Katalin sz. Depner sz.-tyukosi* végrehajtónak a sz. tyukosi *Aldika István* hagyaték végrehajtást szenvedő elleni 70 frt. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbírósa területén lévő Szász-Tyukos községben és határán fekvő, a sz.-tyukosi 412. sz. telekjegyzőkönyvben 1—30. rend. 581. 582. 2012. 2031. 2036. 2201. 2209. 2653. 2655. 2830. 2862. 2863. 5468. 5541. 5558. 5940. 6134. 6348. 6562. 6806. 9573. 9951. 10096. 11437. 11589. 12725. 13371. 13795. 13200. 16475. 16500. 16511. 18011. 18012. 18013. helyrajzi sz. alatt foglalt ingatlanokra, az árverést 302 frt. 30 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtti 10 órakor a sz.-tyukosi községi irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Köhalom, 1886. június hó 26-án.

A kir. járásbírósa m. telekkönyvi hatóság.

Vén András,

kir. járásbíró.

(336) 1—1

Szám 1278.—1886. telekkönyvi.

(335) 1—1.

Árverési hirdetmény.

Schwarz Frigyes sz.-tyukosi lakos végrehajtónak id. *Siolka Juon sz.-tyukosi* lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 200 frt. tőkekövetelés és ennek 1881. évi december hó 15-ik napjától járó 8% kamatai, 28 frt 80 kr. perbeli és végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 11 frt és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. törv.-cikk 141. §-a alapján és a 146. §. értelmében a közhalmi kir. járásbírósa területén lévő Sz.-Tyukos községben és határán fekvő, a sz.-tyukosi 373. számú telekjegyzőkönyvben A+1—3., 5—30., 32—54. rend- és 605. 1807. 1847. 2536. 2537. 2546. 2547. 2836. 2898. 3101. 3116. 4093. 4368. 4373/1. 4423. 5287. 5530. 5665. 5689. 5722. 5808. 5992. 6941/2. 6113. 6331. 6415. 6420. 6423/1. 6437. 6468. 6476. 9439. 9563. 9564. 9565. 9784/a. 9785/a. 9981. 12109/17. 12672. 13362. 13391. 13593/3. 13603. 13638. 13833. 13959. 14158. 14219. 14229. 14523. 16687. 17851. 17851/2. 18087. 18092. 18432. és 18433. helyrajzi számok alatt foglalt ingatlanokra az 1880. évi LX. t.-cz. 155. és 156. §§-ai alapján elrendeltetlik olyképp, hogy a fenti telekkönyvi birtok együttesen bocsátatik árverésre 580 frt 80 krban ezennel megállapított kikiáltási árban.

Az árverés megtartására határidőül 1886. évi szeptember hó 9-ik napjának d. e. 10. órája a sz.-tyukosi községi irodába tűzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az egyes ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 58 frt 08 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért az árverés napjától számítandó 45. nap alatt, az ugyanazon naptól, számítandó 6%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 39.415./I. M. szám alatt kelt rendeletben előírt módon a közhalmi kir. adóhiatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni melybe a bánatpénz be fog számítottatni.

Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál és Sz.-Tyukos község előjáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fentírt telekjegyzőkönyvben feljegyeztetni, ezen árverési hirdetmény egy példány a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztetni, továbbá kifüggesztés végett, az árverési feltételek pedig megtekinthetők végett egy példányban Sz.-Tyukos község előjáróságának, nemkülönben ezen árverési hirdetmény egy-egy példány Longodár és O.-Tyukos szomszédos községekben a helybeli szokás szerint azonnali körözés végett a nevezett községek előjáróságaihoz megküldetni, és tekintve, hogy a kikiáltási ár 300 frtot meghalad, ezen árverési hirdetménynek törvényszerű kivonata a Brassóban megjelenő „Brassó” című lapban egyszeri közzététel végett végrehajtató ügyvédjének kiadatni rendeltetik, a ki utasítatik, hogy a közzétételt igazoló lappéldányt az árverés fogatosítására kiküldöttnek adja át.

Ezen árverési hirdetmény az egyidejűleg megállapított árverési feltételekkel együtt az 1881. évi LX. törv.-cikk 153. §-a intézkedéséhez képest a kereset hozott első végzésre előírt szabályok szerint 1. Pildner Frigyes felperesi ügyvédnek az árverési hirdetményi kivonattal helyt, 2. id. Siolka Juonnak, 3. Siolka szül. Roman Mariának, 4. Filippi Györgynek, 5. Thedl Mihálynak Sz.-Tyukoson, 6. Zigler Adolfn k Feketehalomban, 7. a segessvári kir. adófelügyelőnek kézbesítetni, továbbá 8. Sz.-Tyukos község előjáróságának, mint a hol az elárverezendő ingatlan fekszik, 9. Longodár és 10. O.-Tyukos szomszéd községek előjáróságainak megküldetni rendeltetik.

Kelt Köhalomban, 1886. évi június hó 26-án.

A közhalmi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól:

Vén András, kir. járásbíró.

Brassói iparkiallítás!

A kiállítás f. év augusztus 8-án meg fog nyitni. A kiállítóknak visszaszámaztatnak a bejelentési izek, melyekre fel van jegyezve a részükre kijelölt hely.

Az idő éget. Ennélfogva felkéretnek a kiállítók, tárgyaikat f. é. július 24-étől legkésőbb július 31-ig az áruházban (Kaulhaus) működő kiállítási tisztviselőnek beszállgatni.

Az átadásról minden kiállító az általa elhozandó bejelentési ivére nyugtat kap.

Felkéretnek az illetők, pontosan betartani a fenti határidőt, hogy a kiállítási bizottság munkáját idejekorán elvégezhesse s a kiállítás augusztus 8-án megnyitható legyen.

A fenn kitelt határidő után beszállgatott tárgyak csak úgy fogadtatnak el, ha hely és idő van még azok alkalmas elhelyezésére.

Brassó, 1886. július 23-án.

(332) 3—3

A brassói iparkiallítás bejelentési bizottsága.

(175) 13—*

„EUROPA” SZALLODA

BRASSÓ,

belváros, Klastrom-utca 11. sz. a.

ujjonnan építve az 1885. évben, minden lehető modern csinnal kiállítva s legnagyobb kényelemre berendezve.

Vendéglő és sörcsarnok a házban.

Szálloda-társaskocsi (omnibus) a vasúthoz.

Egyetlen kényelmes szálloda a belvárosban, a főpiac közvetlen közelében.

BARTHA R.

PAPP FERENCZ

butorgyártó

ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe Brassóban, a Czerna- és Nagy-utca sarkán lévő, dúsan felszerelt

butorraktárát.

Ugyanitt megrendelések mindennemű asztalos és karpitos munkákra a legjutányosabb áron elfogadtatnak.

Diófa furnirok négyszögláb 3 krért kaphatók.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.